

[Stensballe.]

aftrykt som Bilag 3, er ogsaa tilstillet Ministeren for offentlige Arbejder, efter hvad Sogneraadforeningernes Bestyrelse har meddelt Udvalget. I Hovedsagen gaar denne Resolution ud paa, at Sogneraadene bør have Raadighed over en betydelig større Andel af Motorafgifterne, end de har haft hidtil, saafremt de offentlige Bivejes hidtidige Tilstand skal kunne opretholdes, da det for Sognekommunerne, siges der, vil være umuligt gennem Skatteudskrivning at skaffe Dækning for den Del af Udgifterne til Vejenes Vedligeholdelse, som ellers vilde paahvile Kommunerne direkte. De hævder ogsaa, at da de almindelige Vejarbejder i fremtrædende Grad bidrager til at imødegaa Arbejdsløsheden, vil det i en Tid som den nuværende være betænkeligt, at Kommunerne tvinges til at indstille eller i væsentlig Grad begrænse Vedligeholdelsesarbejderne. Ud fra disse Betragtninger henstiller Sogneraadforeningerne, at der sker en væsentlig Nedsættelse af Anparten i Motorafgifterne til særlige Vejarbejder.

I Betænkningen er som Bilag 4 optrykt to fra Ministeriet modtagne Opførelser over Anvendelsen af en Motorafgift paa 51 Mill. Kr., fordelt henholdsvis efter Lovene af 1. Juli 1927 og 15. April 1930 og efter Loven af 28. April 1931, og som Bilag 5 en Oversigt over Motorafgifternes Fordeling paa Amterne og Sognekommunerne fra 1922—23 til 1929—30.

Ministeren har fremdeles ikke kunnet give sin Tilslutning til Fremme af Lovforslaget.

Udvalget har derefter delt sig i et Fler-tal, som bestaar af Venstre og Konservative, og et Mindretal bestaaende af Socialdemokrater og den radikale. Fler-tallet har i Betænkningen udtalt, at det vigtigste for de motorkørende maa være, at de nuværende Veje vedligeholdes forsvarligt, og for Kommunerne, at de faar tildelt de størst mulige Andele af Motorafgifterne dertil. Først i anden Række bør man, udtaler Fler-tallet, gaa til at udbygge og udvide bestaaende Veje og endelig til Anlæg af nye Veje, i Særdeleshed af Veje, der i Forhold til den Færdsel, der kan ventes paa dem, udføres med mer eller mindre luksusaagtig Karakter med Hensyn til Vejbredder, Kurveradier og Stigningsforhold, og at det navnlig under saa vanskelige økonomiske Forhold som de nuværende er nødvendigt at indskrænke Anlæg af denne Art. Derefter har Fler-tallet foreslaet, at de af Ministeren givne Tilsagn om Bidrag af Motorafgifterne

vel skal opretholdes, men at Udredelsen af dem forskudsvis overtages af Statskassen, og at der ikke længere af Ministeren skal kunne gives Tilsagn om Bidrag til nye særlige Vejarbejder, ud over hvad der indkommer i Vej-fonden gennem den 1 pCt.s Henlæggelse dertil, saaledes som det har været Tilfældet i Henhold til Loven af 1927.

Det er ikke saa helt smaa Beløb, det her drejer sig om. Ministeren siger, at det vil dreje sig om ca. 25 Mill. Kr., som Statskassen skulde overtage i Løbet af de første 5 Aar, hvis Fler-tallets Forslag gennemførtes. Det er jo rigtigt; naar man tæller de i Betænkningen anførte Tal sammen, kommer man til et Tal paa ca. 25 Mill. Kr. Men saa stort bliver Beløbet neppe, thi som Forholdene har udviklet sig, vil det vist blive ganske overordentlig vanskeligt for Kommunerne at skaffe deres Halvdel af Pengene, som det kræves af Ministeren, for at de overhovedet kan faa Andel i disse Penge til særlige Vejarbejder. Mindretallet synes ganske at glemme, at Forholdene har forandret sig betydeligt i det sidste halve eller $\frac{3}{4}$ Aar, siden Loven af 1931 blev vedtaget af Rigsdagen. Det er nu uhyre vanskeligt for Kommunerne at laane Penge her i Landet, og det er omtrent umuligt at laane i Udlandet. Vi har i de sidste Dage set, at selv Københavns Kommune for at faa et Laan har maattet gaa op over $7\frac{1}{2}$ pCt. i effektiv Rente. Jeg tror derfor, at Mindretallet vilde gøre bedre i at faa Fødderne ned paa Jorden igen og erkende, at det sikkert ikke vil lykkes Kommunerne gennem Laan at fremskaffe saa store Beløb, som i Henhold til § 9 i Loven skal udredes til særlige Vejarbejder, altsaa for Aarene 1931-32—1936-37 fra ca. 5,9 Mill. Kr. ned til 3 Mill. Kr. Endnu værre vil det blive, hvis der fortsættes, saa Kommunerne skal skaffe endnu større Beløb. Og de Beløb gaar jo, saaledes som vi nu har set det for Københavns Kommunes Vedkommende, ud af Banker og Sparekasser, fra Erhvervslivet i det hele taget.

Naar jeg siger, at det vil volde Vanskeligheder, støtter jeg det ogsaa paa, at det kun er et Faatal af Kommunerne, der hidtil har indsendt Planer og Overslag og derigennem givet til Kende, at de vil og tør gaa ind paa at opfylde de Forpligtelser, som de skal gaa ind for. Hvis vi ser paa den i Juli i Fjor foretagne Fordeling, saaledes som vi har faaet den stillet op i en Skrivelse fra Ministeren for offentlige Arbejder af 23. November, viser det sig, at der kun er givet endeligt Tilsagn om ca.